

Ἀρχ. Σαράντη Σαράντου

Μετάφραση τοῦ Ἀποστολικοῦ καί Εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος

Στό Συνέδριο πού διοργανώθηκε στό Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) ἀπό τό τμήμα Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας, σέ συνεργασία μέ τήν Ἑταιρεία Ὁρθοδόξων σπουδῶν ἀπό τίς 20 ἕως 25 Σεπτεμβρίου 2004 μέ θέμα: **"Οἰκουμενισμός: γένεση, προσδοκίες, διαψεύσεις"** ἀκούστηκαν ἐξήντα περίπου ἐνδιαφέρουσες εἰσηγήσεις. Ἡ εἰσήγησή μας εἶχε ὡς θέμα: Οἰκουμενισμός καί ἐκκοσμίκευση. Μέσα στά σχέδια τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἦταν πάντοτε ἐκτός τῶν ἄλλων καί ἡ χρήση τῶν μεταφράσεων τῶν Λειτουργικῶν κειμένων. Στίς μέρες μας οἱ πιέσεις εἶναι περισσότερες, ἀφοῦ ὁ σκοπός τοῦ οἰκουμενισμοῦ, ἀδελφοποιημένου πιά μέ τή Νέα Ἐποχή εἶναι ἡ πανθηρησκευοποίηση, στήν ὁποία πολύ βοηθοῦν οἱ μεταφράσεις τῶν λειτουργικῶν κειμένων. Διευρυμένο ἀπόσπασμα τῆς εἰσηγήσεώς μας γιά τή μετάφραση Ἀποστολικοῦ καί Εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος καταδεικνύει τή σύγχρονη ἐκκοσμικευτική νοοτροπία πού ὑφέρει στήν Ὁρθόδοξη λατρεία μας ἐπιβαλλομένη ἄνωθεν.

Ταπεινῶς φρονοῦμε ὅτι δέν ἐνδείκνυται ἡ εἰσαγωγή μεταφράσεων τοῦ Ἀποστολικοῦ καί Εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος τῆς Θείας Λατρείας γιά τοὺς ἐξῆς λόγους:

- Θά προκαλέσει διάσπαση στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, διότι καί κληρικοί ὅλων τῶν βαθμῶν, ἀλλά καί λαϊκοί ἀντιδροῦν στίς μεταφράσεις.
- Σχόλια, κρίσεις καί κατακρίσεις συνοδεύουν τίς συζητήσεις, πού βλάπτουν σοβαρά τήν ἐν Χριστῷ πνευματική ζωή τοῦ Ὁρθοδόξου ποιμνίου.
- Ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας φαίνεται στά μάτια τῶν πιστῶν αὐταρχική, ἀφοῦ ἐπιθυμεῖ νά περάσει τό μέτρο αὐτό διά τῆς βίας. Ὁ Ὁρθόδοξος λαός δέν εἶναι συνηθισμένος νά ἀποδέχεται τετελεσμένες ἄνωθεν ἀποφάσεις. Ἡ κομματική πειθαρχία εἶναι ἄγνωστη στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.
- Ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας πέφτει στό ἐπίπεδο τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας πού χρησιμοποιεῖ ὡς ἐπί τό πλεῖστον τίς γνωστές μεθόδους ἐπιβολῆς ἀντιλαϊκῶν μέτρων. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι φιλόστοργη μητέρα πού ἀκούει τά παιδιά της καί Συνοδικῶς ἀποφασίζει.

- Μέ τήν ἐπιβολή τοῦ παραπάνω μέτρου παύει ἡ ἐπί αἰῶνες δεσμοδετημένη σταθερότητα τοῦ Ὁρθοδόξου Λειτουργικοῦ Τυπικοῦ καί εἰσάγεται ἡ ρευστότητα, ἡ ὑποκειμενικότητα καί ἡ κοσμική μεταβλητότητα. Συσχηματιζόμενη ἡ Ἐκκλησία μέ τήν κοσμική ὑποκειμενικότητα, ἐνισχύει τή σύγχρονη ἀντιπαιδαγωγική προωδουμένη ἀντίληψη μέσα στήν ἐθνική μας Παιδεία πού ἐγκρίνει τήν "αὐτοοριζόμενη νεανική προσωπικότητα". Μέ ἀπλούστερα λόγια εὐνοεῖται ὁ αὐταρχισμός τῶν νέων καί ἡ ἔντονη ἀκύρωση τῆς ἐμπειρίας τῶν μεγαλύτερων. Πλατύνεται ἔτσι μεθοδευμένα τό χάσμα τῶν γενεῶν.
- Ὑποτιμᾶται, ὡς μή ὄφειλε, τό πλήρωμα τῶν νέων τῆς Ἐκκλησίας μας καί χαρακτηρίζεται ἀντιπαιδαγωγικά ὡς ἀμόρφωτο. Ἐπί αἰῶνες ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας ὑπῆρξε ἄριστη παιδαγωγός, πού ἀκόμα καί στά δύσκολα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας δέν ἄλλαξε τήν Παιδαγωγική ἐπίπονη ἀγωγή της, ἀλλά μόρφωνε τή νεολαία της μέ τά πλουσιώτατα σέ γλωσσικό καί χριστοχαραγματικό πλοῦτο ἀγιογραφικά καί λειτουργικά κείμενά της.

Θαυμάσιος εἶναι ὁ ζωγραφικός πίνακας τοῦ Γύζη, "τό Κρυφό Σχολεῖο" πού παρουσιάζει τήν ἀκένωτη παιδαγωγική διάθεση τῶν καλογήρων καί τῶν παπᾶδων νά μύησουν προσωπικά τά πνευματικά τους παιδιά, τά Ἑλληνόπουλα στούς ἀρχαιοελληνικούς θεσμούς τῆς θείας Λατρίας μας. Ποτέ δέ διανοήθηκαν οὔτε δάσκαλοι οὔτε μαθητές νά εὐτελίσουν τή Λατρεία μέ εὐκολότερα μόνο κτιστά μαθησιακά σκευάσματα οὐμανιστικῆς εὐρωνοσησιαρχικῆς προελεύσεως. Ἡ ἀρχαιο-γλωσσική δυσκολία καί ἡ διά τῆς θείας Χάριτος ἀποκάλυψη στούς νέους καί στούς μεγαλύτερους τῶν ἀγιογραφικῶν μηνυμάτων εἶναι ἀπόλυτα συμβατές μέ τήν ἀσκητική καί ἀγωνιστική πορεία, πού ζητάει ἀπό ὅλους μας ὁ Χριστός.

- Τό παραπάνω μέτρο ἐγγίζει τή Βαρλααμική ἀντορθόδοξη νοησιαρχική νοοτροπία, ἀφοῦ δίνει προτεραιότητα στή νόηση γιά τήν κατανόηση τῶν Ἀναγνωσμάτων, μειώνοντας ἔτσι τόν παράγοντα τῆς θείας Χάριτος πού ἐνυπάρχει στά Ἀρχαῖα κείμενα τῶν Ἀναγνωσμάτων καί φωτίζει μικρούς καί μεγάλους πρός κατανόησή τους.

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας γνωρίζουν τρία ἐπίπεδα ἀνάγνωσης τῶν Ἁγίων Γραφῶν:

- α. Τό πρῶτο εἶναι τό ἀρχικό ἀκουστικό, δηλαδή ὅ,τι προσλαμβάνει ἡ ἀκοή.
- β. Τό δεύτερο ἐπίπεδο εἶναι τό διανοητικό. Γίνεται προσπάθεια ἀπό τοὺς ἀκροατές τῶν Ἁγίων Γραφῶν κατανόσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἡ νόηση εἶναι τό ἐργαλεῖο πού χρησιμοποιεῖ ὁ ἄνθρωπος γιά νά ἐννοήσει σωστά τό γνωστικό του ἀντικείμενο. Ὅμως ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς ἀντικείμενο τῆς νοήσεως. Δέν εἶναι δυνατόν ὁ κτιστός νοῦς νά εἶναι κατάλληλος πρός κατανόηση, ἀφοῦ μεταπτωτικά εἶναι διασπασμένος, ἐμπαθής καί ἀφώτιστος. Γι'αὐτό ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός συνιστᾷ τή διέγερση τῆς λεπτῆς προσοχῆς καί τήν κάθαρση τοῦ νοῦ ἀπό τό μεταπτωτικό πλέγμα τῶν λογισμῶν, γιά νά μπορέσει νά κατέβει ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἀπό τό νοῦ στή καρδιά.

γ. "Έλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τό τῆς Σῆς Θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς..." λέγει ἡ Χρυσοστομική εὐχή, πού μυστικῶς ἀναφέρει ἱκετευτικά ὁ λειτουργός στό Χριστό πρῖν ἀπό τήν ἀνάγνωση τοῦ Αποστολικοῦ καί Ευαγγελικοῦ κειμένου. Κατά τό διάβα ὅλης τῆς ζωῆς μας μέσα στή στρατευομένη Ἐκκλησία καί μέ τίς ἐπανειλημμένες ἀκροάσεις τῶν ἀγιογραφικῶν περικοπῶν ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ γίνεται μεδεκτός φωτίζοντας καί ἀγιάζοντας μικροῦς καί μεγάλους.

- Αὐξάνει ἐπικίνδυνα ὁ χρόνος τῶν Ἀναγνωσμάτων καί ἐπομένως συνολικά ὅλης τῆς θείας Λειτουργίας μέ προβλεπόμενη συνέπεια τήν ἀπομάκρυνση τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ κειμένου καί τήν ἀντικατάστασή του ἀπό τίς μεταφράσεις ὅπως δυστυχῶς συνέβη κατά τό παρελθόν μέ τά ἀρχαῖα Ἑλληνικά στήν Ἐθνική Παιδεία μας.

Ὁ ἐμπνευστής τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως Εὐάγγελος Παπανοῦτσος εἶδε νά καταργεῖται τό ἀρχαῖο Ἑλληνικό κείμενο καί νά μένει μόνο ἡ μετάφραση γιά τή διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν στή δευτεροβάθμια ἐκπαίδευση, ἐνῶ ὁ ἴδιος εἶχε προτείνει παράλληλη χρήση κειμένου καί μεταφράσεως. Οἱ τότε ἐκσυγχρονιστές τῆς Παιδείας τόν περιφρόνησαν καί προχώρησαν στά ἐκδεμελιωτικά σχέδιά τους. Φοβούμεθα ὅτι τό ἴδιο θά συμβεῖ καί στή θεία Λατρεία μας.

- Ποιές μεταφράσεις θά χρησιμοποιοῦνται; Εἶναι γνωστό καί στούς εἰδικούς ἀλλά καί στό λαό μας ὅτι ὅλοι οἱ αἵρετικοί ἀνά τούς αἰῶνες ἐπεδίωκαν τήν κυκλοφορία τῶν ἀγιογραφικῶν μεταφράσεων πού περιεῖχαν τίς κακοδοξίες τους.

Ἐπίσης εἶναι γνωστή ἡ διγλωσσία ἢ ἡ πολυγλωσσία τῶν ὁπαδῶν τῆς νέας Ἐποχῆς. Χρησιμοποιοῦν λέξεις καί ὅρους παραδοσιακοῦς, πού τούς ἀλλάζουν τό περιεχόμενο γιά νά σημάνουν τίς νεοεποχίτικες ἰδέες καί τίς αἰρετικές δοξασίες, κρυμμένες κάτω ἀπό τίς παραδοσιακές ὀρολογίες. Ἔτσι παραπλανοῦν τούς ἀφελεῖς, μπερδεύουν τούς μή συνειδητοῦς Χριστιανούς καί ἀπαξιῶνουν τήν παράδοση τοῦ πολιτισμοῦ μας.

- Ὁ ἐπιστημονικός κλάδος τῆς γλωσσολογίας, πού ὀνομάζεται σημειολογία, ὑποστηρίζει, ὅτι τό πρόβλημα τῶν μεταφράσεων γενικῶς εἶναι ὀξύ, ἀφοῦ ὁ μεταφραστής θά πρέπει νά εἶναι ἐγκρατής γνώστης ὀλοκλήρου τοῦ φάσματος τῆς γλώσσης. Ὄξύτερο γίνεται τό πρόβλημα τῶν μεταφράσεων τῶν ἱερῶν κειμένων, ἀφοῦ ὁ μεταφραστής πρέπει νά διαθέτει τήν ἐν Χριστῷ κάθαρση καί τό φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.
- Τά κείμενα τῶν μεταφράσεων θά θεωροῦνται ἱερά κείμενα ; Ἰσότιμα μέ τό χριστοκαταξιωμένο ἀρχαῖο κείμενο ; ἐλάσσονος σημασίας ; Ἡ κείμενα πού τυφλά, ἀβασάνιστα, μαγικά, ὡς ταμποῦ θά πρέπει νά διαφυλάσσουμε καί νά χρησιμοποιοῦμε ; Ποτέ ἡ Ἐκκλησία μας δέ χρησιμοποίησε στή Θεία Λατρεία της πειραματικά, μή ἀύθεντικά κείμενα.
- Ὅπωςδῆποτε δημιουργεῖται ἀλλαγὴ τοῦ δοκιμασμένου ρυθμοῦ τῆς θείας Λειτουργίας, χαλάρωση τῆς προσοχῆς τῶν πιστῶν καί τῶν νέων καί τῶν

μεγαλυτέρων, πού θά δυσκολεύει στήν περαιτέρω προσοχή για νά άπωθήσουν " **πάσαν τήν βιοτικήν μέριμναν**" και νά άφοσιωθοῦν στό καθαυτό Μυστήριο τῆς θείας Ευχαριστίας.

- Κάθε "έκσυγχρονιστική" άλλαγή στό Τυπικό τῆς θείας Λατρείας μας στερουμένη ισχυρών θεολογικών και Έκκλησιολογικών κριτηρίων θά έπιφέρει σύγχυση, ψυχρότητα και τελικά άπομάκρυνση τών πιστών άπό τή μεταλλαγμένη θεία Λατρεία, πράγμα τό όποιο έγινε στή Λατρεία τών Παπικών.
- Γι'αυτό και ή μακραίωνη Λειτουργική Παράδοση τῆς Άγίας Όρθοδοξίας μας ήταν: πάγια χρήση τών αρχαιοελληνικών κειμένων, μή χρήση μεταφράσεων, αλλά πλούσια έρμηνευτική εκ τών Άγίων Πατέρων Διδασκαλία.
- Σύμφωνα μέ τήν εκτίμηση τών ειδικών επιστημόνων τῆς γλωσσολογίας και δή τοῦ μεγάλου γλωσσολόγου Χατζηδάκι, ή αρχαία Έλληνική Κοινή διάλεκτος τοῦ Ευαγγελίου έλάχιστα απέχει άπο τή Νεοελληνική. Σ' έμας τούς Όρθοδόξους "Έλληνες δέν ισχύει τό ίδιο όπως π.χ. μέ τούς Σέρβους πού αναγκάστηκαν νά κάνουν μετάφραση όλόκληρης τῆς θείας Λειτουργίας άπό τή Σλαβωνική στή Σερβική, άφού ή διαφορά τών δύο γλωσσών είναι μεγάλη, ή όπως σε άλλες γλώσσες έντελώς διαφορετικές.
- Η Παιδαγωγική Έπιστήμη μέ τή μακρά Έλληνοχριστιανική της έμπειρία φρονεί ότι ό νέος άνθρωπος άπό τήν πολύ μικρή του, προσχολική ήλικία, δέν είναι *tabula rasa* δηλ άγραφή πλάκα, αλλά είναι γεμάτος μέ πλούσια αρχέτυπα μαθήσεως, τά όποια, αν αξιοποιηθοῦν άπό τόν Έπιστήμονα Παιδαγωγό άποδίδουν πολλαπλασίους μαθησιακούς καρπούς πολύ πρώιμα.
- Επί προσθέτως, υποστηρίζει ή Έπιστήμη τῆς Παιδαγωγικής ότι τά παιδιά ήδη άπό τήν προσχολική ήλικία διαδέτουν μιá εκλεκτή προσθετική και άφαιρετική ικανότητα, πού μπορεί κάλλιστα νά καλλιεργηθεί άπό τόν έμπειρο παιδαγωγό για έμπέδωση και τοῦ πιό δυσκόλου μαθήματος. Σχετικά μέ τήν εκμάθηση τών αρχαίων Έλληνικών υπάρχει στήν ιστορία τῆς " ειδικής διδακτικής τών αρχαίων Έλληνικών" τεράστια μαθησιακή έμπειρία, πού μπορεί νά χρησιμοποιηθεί και για τό παρόν. Ποίου επιπέδου υπήρξε τό κρυφό σχολειό και ποιά τά άποτελέσματά του;
- Η ένθουσιώδης υποδοχή τοῦ ως άνω μέτρου άπό τό CNN και τόν Γαλλικό τύπο μάς ένισχύει τήν άποψη, ότι τό μέτρο έχει εκκοσμικευτικό χαρακτήρα και μάς έμβάλλει και πολλούς άλλους λογισμούς.

Ποιμαντική άποτυχία άποδεικνύεται ή προσθήκη τῆς μεταφράσεως πλάι στό αυθεντικό Θεόπνευστο κείμενο. Οι πολλές αντιδράσεις έπωνύμων και μή πιστών δέν προέρχονται καθόλου άπό αντιπολιτευτική διάθεση κατά τοῦ προσώπου τοῦ Μακαριωτάτου. Προέρχονται άπό τήν πνευματική εύαισθησία τών πιστών, οι όποιοι δέ διανοοῦνται χειρουργικές έπεμβάσεις τῆς στιγμῆς στή Λατρεία μας.

Ποιμαντική ἐπιτυχία τῶν μάχιμων ἐφήμεριων θά εἶναι ἡ φιλοπονότερη παράδωση τῆς ἀγιοπατερικῆς ἐρμηνευτικῆς ἐμπειρίας καί ἐντός τῆς θείας Λατρείας καί ἐκτός αὐτῆς σέ πολλές ποιμαντικές εὐκαιρίες. Κατά τόν ἅγιο Πατέρα Ἰουστῖνο Πόποβιτς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι Ἀλήθεια καί Ζωή. Οἱ μεταφράσεις ἐγκλωβίζουν τούς ἀναγνώστες στίς εὐκόλες λέξεις στερώντας τους τήν ἀναζήτηση γιά τήν Ἀλήθεια καί τή Ζωή πού εἶναι ὁ Χριστός.

Συνοπογράφουν:

Πρωτοπρεσβύτεροι:

π. Ἰωάννης Νηριανάκης	ἐφ. Ἰ. Μ. Ἀγ. Σκέπης Δροσιάς
π. Ἰωάννης Χατζηθανάσης	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Παρασκευῆς Ἀττικῆς
π. Ἰωάννης Φωτόπουλος	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Παρασκευῆς Ἀττικῆς
π. Ἀντώνιος Μπουσδέκης	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Νικαίας
π. Ἐμμανουήλ Μαδιουδάκη	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Ἰωάννου Μαδύτου

Πρεσβύτεροι:

π. Νικόλ. Πουρσανίδης	ἐφ. Ἰ. Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ἀχαρνῶν
π. Ἀθανάσιος Μηνάς	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Ἐλευθερίου Γκύζη
π. Βασ. Κοκολάκη	ἐφ. Ἰ. Ν. Ὑψώσεως Τιμίου Σταυροῦ Χολαργοῦ
π. Πέτρος Πανταζῆς	ἐφ. Ἰ. Ν. Μεταμορφώσεως Χαλανδρίου
π. Σταῦρος Τρικαλιώτης	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Παρασκευῆς Ἀττικῆς
π. Γεώργιος Ἀφθίνος	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Ἐλευθερίου Κάτω Χαλανδρίου
π. Σωτήριος Γκίκας	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Δημητρίου Ἀγ. Παρασκευῆς
π. Εὐστάδιος Ἀθανασόπουλος	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Ἄννης Κηφισιάς
π. Εὐδύμιος Μουζανίτης	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Ἐλευθερίου Ἀμαρουσίου
π. Ἀθανάσιος Γεραμάνης	ἐφ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Ἰωάννου Καλυβίτου Αὐλίδας
π. Βασίλειος Σπηλιόπουλος	ἐφ. Ἰ. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ν. Ἰωνίας
π. Γεώργιος Διαμαντόπουλος διάκονος	Ἰ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Ἡλιουπόλεως